

Kontrollplan för dataskyddsarbetet 2024–2025

Förvaltningar och bolag i Göteborgs Stad

2024-05-06

Innehåll

1	Bakgrund	3
1.1	Ändrad utformning av den fördjupade kontrollen 2024.....	3
1.1.1	Uppföljning av informationsinsatsen 2023.....	3
2	Kontrollarbetet 2024–2025	4
2.1	Kontrollarbetets delar.....	4
2.1.1	Övergripande kontroll	5
2.1.2	Fördjupad kontroll.....	5
2.1.3	Uppföljning av genomförda kontroller	6
2.2	Tidplan för kontrollarbetet 2024–2025	6
3	Rapportering	7
3.1	Årsrapport.....	7
3.2	Särskilt yttrande.....	7
4	Kontakt	7
	Bilaga 1 - Beskrivning av fasta kontrollpunkter	8

1 Bakgrund

Att få ta del av och hantera andra människors personliga uppgifter på ett sådant sätt som kommunala förvaltningar och bolag gör innebär att förvalta ett stort förtroende. Dataskyddsförordningen (GDPR) har tillkommit för att särskilt värna om den enskildes rätt till integritet och kontroll över vad som sker med ens personuppgifter. Att förvaltningar och bolag hanterar personuppgifter i enlighet med gällande lag bör vara en självklarhet i syfte att visa omsorg om det förtroende som givits den som har att hantera personuppgifter.

Det är varje nämnd och bolaget som är ytterst ansvarig för att dess verksamhet följer dataskyddslagstiftningen. För att stödja stadens nämnder och bolag i arbetet med dataskydd har ett dataskyddsombud utsetts. I Göteborgs Stad fullgör dataskyddsenheten på Intraservice uppdraget som dataskyddsombud. Dataskyddsombudet har särskild sakkunskap i dataskyddslagstiftning och arbetar bland annat för att hålla nämnden/bolaget informerade om hur verksamheten lever upp till dataskyddslagstiftningen. Vad som är dataskyddsombudets uppgifter framgår direkt av GDPR. En av dessa uppgifter är att övervaka att stadens förvaltningar och bolag följer dataskyddslagstiftningen. När dataskyddsombudet kontrollerar efterlevnaden av dataskyddslagstiftningen sker det bland annat genom att samla in information om hur personuppgifter behandlas inom en verksamhet och genom att kontrollera hur bestämmelser och interna styrdokument som styr dataskyddsarbetet efterlevs.

1.1 Ändrad utformning av den fördjupade kontrollen 2024

Med anledning av den omorganisation som dataskyddsenheten genomgår under 2024 har den fördjupade kontrollen i år behövt anpassas till rådande förutsättningar. Detta innebär att dataskyddsombudet inte kommer att kunna genomföra kontroller inom alla Stadens verksamheter under 2024. I stället kommer kontrollen att hanteras genom stickprov och enbart genomföras inom ett urval av Stadens verksamheter. Även om alla verksamheter inte kommer kontrolleras under 2024 är dataskyddsombudets förhoppning att resultaten från kontrollen som helhet ska kunna användas av flera verksamheter och därigenom bidra till att stärka Stadens sammantagna dataskyddsarbete.

1.1.1 Uppföljning av informationsinsatsen 2023

Under våren 2023 genomförde dataskyddsenheten en informationsinsats med fokus behandlingsregistret enligt artikel 30 i GDPR. Syftet med informationsinsatsen var att höja kunskapen inom området och skapa enhetlighet inom Göteborgs Stad. Som uppföljning på denna informationsinsats kommer under 2024 en fördjupad kontroll av verksameters efterlevnad av artikel 30 i GDPR, och därigenom skyldigheten att systematiskt dokumentera alla personuppgiftsbehandlingar i form av ett register, att genomföras.

2 Kontrollarbetet 2024–2025

Den övergripande och viktigaste uppgiften för dataskyddsombudet är att övervaka att organisationen följer dataskyddsförordningen. I Göteborgs Stad innebär detta bland annat att dataskyddsombudet genomför kontroller av dataskyddsarbetet inom förvaltningar och bolag. För dataskyddsombudet är kontrollarbetet ett sätt att få en bild av vilka risker och/eller brister som eventuellt föreligger inom en verksamhet. Genom kontroller kan dataskyddsombudet kartlägga verksamhetens dataskyddsarbete, och denna kartläggning kan sedan användas som ett stöd av verksamheten i dess fortsatta arbete med dataskydd. Dessa kontroller specificeras genom denna kontrollplan, som syftar till att informera personuppgiftsansvariga om upplägg och tidplan för kontrollarbetet åren 2024 och 2025. Dataskyddsombudets kontrollarbete löper över tvåårsperioder. En ny kontrollplan skickas ut årligen, vilken omfattar både innevarande och nästkommande kalenderår.

Syftet med att arbeta utefter en på förhand fastställd kontrollplan är att det ska bidra till att sätta fokus på verksamhetens dataskyddsarbete och därmed:

1. Säkerställa ett kontinuerligt dataskyddsarbete som skapar förutsättningar för efterlevnad av förordningen.
2. Uppmuntra ett riskbaserat arbetssätt och därigenom minimera risken för lagbrott.
3. Göra dataskyddsarbetet till en integrerad del i verksamhetens informationssäkerhetsarbete.

2.1 Kontrollarbetets delar

Kontrollarbetet består av tre delar som tillsammans syftar till att ge, såväl dataskyddsombud som personuppgiftsansvariga, en överblick över verksamhetens dataskyddsarbete och dess följsamhet gentemot GDPR.

Del	Beskrivning	Frekvens
Övergripande kontroll (tidigare kallad ”fasta kontrollpunkter”)	En övergripande kontroll av verksamhetens dataskyddsarbete. Verksamheten skattar det interna arbetet i en enkät uppdelad i tolv fasta kontrollpunkter.	Vartannat år
Fördjupad kontroll	En fördjupad kontroll av en eller flera utvalda kontrollpunkter.	Vartannat år
Uppföljning	Uppföljning och bedömning av hur verksamheten omhändertagit lämnade rekommendationer.	Årligen

2.1.1 Övergripande kontroll

Den övergripande kontrollen utgår från principerna om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard (enligt artikel 25 i GDPR). Verksamhetens följsamhet mot förordningen beror till stor del på hur väl dessa principer har integrerats i ordinarie arbetsprocesser. Att principerna har en central roll i arbetet med dataskydd blir särskilt tydligt i beaktandesats (skäl) 78 i GDPR, som anger att ”skyddet av fysiska personers rättigheter och friheter i samband med behandling av personuppgifter förutsätter att lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder vidtas”, och därtill att den personuppgiftsansvarige, för att kunna visa att förordningen efterlevs, bör anta interna strategier och vidta åtgärder särskilt för att uppfylla principerna om inbyggt dataskydd och dataskydd som standard. Med principerna som utgångspunkt har tolv kontrollpunkter identifierats. Dessa är av både teknisk och organisatorisk karaktär och är gemensamma för alla verksamheter inom Göteborgs Stad.

Den övergripande kontrollen genomförs genom en enkät. Enkäten utgår från de tolv kontrollpunkterna där varje punkt innehåller ett antal delfrågor i form av påståenden och/eller skattningsfrågor. Resultaten från enkäten ger en generell ögonblicksbild för respektive kontrollpunkt och kan användas som vägledning för verksamheten i sitt dataskyddsarbete. Syftet är att få till ett långsiktigt och systematiskt arbetssätt, samt åskådliggöra de förändringar som vidtas över tid.

För beskrivning av de olika kontrollpunkterna, se bilaga 1.

Fasta kontrollpunkter
1. Dataskyddsorganisation
2. Personuppgiftsincidenter
3. Biträdesavtal och andra överenskommelser
4. Register över personuppgiftsbehandlingar
5. Övergripande styrning av dataskyddsarbetet
6. Utbildning
7. Informationsplikt
8. E-post och dokumenthantering
9. Konsekvensbedömning/samråd
10. IT-projekt och upphandling
11. IT-system och digitala verktyg
12. Hantering av registrerades rättigheter

2.1.2 Fördjupad kontroll

Den fördjupade kontrollen kan utgå från både staden övergripande och verksamhetsspecifika risker. I utformningen av kontrollen utgår dataskyddsbudet från de risker som identifierats, både inom enskilda verksamheter och på en övergripande nivå. Hänsyn tas även till

dataskyddsbudets resurser samt vad som bedöms kunna få störst effekt för flest verksamheter inom Staden.

2.1.3 Uppföljning av genomförda kontroller

Uppföljning av genomförda kontroller görs årligen för att se hur verksamheten har hanterat tidigare lämnade rekommendationer. Denna uppföljning kan göras både muntligen och skriftligen. Resultatet av genomförd uppföljning kommer redovisas i årsrapporten.

2.2 Tidplan för kontrollarbetet 2024–2025

I tabellerna nedan anges huvuddragen i kontrollarbetet för åren 2024–2025 för stadens förvaltningar och bolag.

2024	Aktivitet
Maj	Kontrollplan för 2024–2025 lämnas till nämnder och bolag.
Augusti – november	Fördjupad kontroll genomförs. För 2024 har följande fokusområde för den fördjupade kontrollen fastställts: <ul style="list-style-type: none">• Kontrollpunkt 4: Register över personuppgiftsbehandlingar Kontrollen genomförs inom ett urval av Stadens verksamheter. Under augusti månad kommer information om vilka verksamheter som ingår i urvalet att tillhandahållas samtliga förvaltningar och bolag. Resultaten från kontrollen kommer redogöras för i årsrapporten samt genom särskilt informationsmöte.
November – december	Genomgång av innehåll i årsrapport med respektive förvaltning och bolag.
December	Fastställd årsrapport översänds till respektive förvaltning och bolag.

2025	Aktivitet
Februari	Kontrollplan för 2025–2026 lämnas till nämnder och bolag.
September	Övergripande kontroll genomförs.
November – december	Genomgång av innehåll i årsrapport med respektive förvaltning och bolag.
December	Fastställd årsrapport översänds till respektive förvaltning och bolag.

3 Rapportering

3.1 Årsrapport

Det är nämnd/bolag som har det yttersta ansvaret för att verksamheten följer dataskyddslagstiftningen och dataskyddsombudet ska enligt lag rapportera om detta till högsta förvaltningsnivå. Därför sammanställer dataskyddsombudet årligen en rapport om verksamhetens dataskyddsarbete. I rapporten redogörs för eventuella risker och brister som dataskyddsombudet har identifierat. I rapporten redogörs också för de råd och rekommendationer som dataskyddsombudet har lämnat. För att möjliggöra en direkt kommunikation mellan dataskyddsombud och högsta ansvarsnivå inom verksamheten ska årsrapporten tillhandahållas nämnd respektive bolagsstyrelse.

3.2 Särskilt yttrande

Dataskyddsombudet kan i vissa situationer komma att rikta ett särskilt yttrande till högsta ansvarsnivå. En sådan situation kan vara om dataskyddsombudet har identifierat höga risker för de registrerade som kräver omgående åtgärder från ansvarig nämnd/bolag. Det kan också vara om dataskyddsombudet uppmärksammar att det inom verksamheten fattats beslut som är oförenliga med dataskyddslagstiftningen och dataskyddsombudets råd.

4 Kontakt

Eventuella frågor och synpunkter på kontrollplanen hänvisas i första hand till dataskyddsenhetens enhetschef Elin Olsson Norrblom.

Frågor kan också alltid ställas till dataskyddsenheten via mejladressen; dso@intraservice.goteborg.se.

Bilaga 1 - Beskrivning av fasta kontrollpunkter

Kontrollpunkt 1: Dataskyddsorganisation

Kontrollpunkten avser verksamhetens organisatoriska förutsättningar för att kunna bedriva ett kontinuerligt dataskyddsarbete och omfattar bland annat verksamhetens dataskyddsorganisation, definierade ansvarsområden och rapporteringsvägar för involverade funktioner samt tillhandahållna resurser för arbetet.

Kontrollpunkt 2: Personuppgiftsincidenter

Kontrollpunkten avser verksamhetens förutsättningar för att identifiera och hantera personuppgiftsincidenter. För att uppfylla ansvarsskyldigheten bör verksamhetens rutin för hanteringen vara dokumenterad. I de fall verksamheten är både personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde bör rutinen omfatta båda scenarier. I kontrollpunkten ingår även översyn av verksamhetens rutin för att bedöma incidenter, hantering av eventuell anmälan till tillsynsmyndigheten, samt hur rutinerna tillgängliggörs och kommuniceras inom verksamheten. Även efterlevnad av verksamhetens dokumentationsskyldighet, att alla inträffade personuppgiftsincidenter registreras, innefattas.

Kontrollpunkt 3: Biträdesavtal och andra överenskommelser

Kontrollpunkten avser verksamhetens dokumentation av biträdesavtal och andra överenskommelser gällande dataskydd och förutsätter att verksamheten har identifierat samt registrerat personuppgiftsbiträden i personuppgiftsregistret. Även verksamhetens rutiner för uppdatering och uppföljning av tecknade biträdesavtal innefattas.

Kontrollpunkt 4: Register över personuppgiftsbehandlingar

Kontrollpunkten avser verksamhetens efterlevnad av skyldigheten att systematiskt dokumentera alla personuppgiftsbehandlingar i form av ett register. Även verksamhetens arbete med, och rutin för, att säkerställa ett uppdaterat och heltäckande register innefattas.

Kontrollpunkt 5: Övergripande styrning av dataskyddsarbetet

Kontrollpunkten avser verksamhetens övergripande styrning för att arbeta med dataskydd. Tydlig styrning sätter ramarna för arbetet med dataskydd och främjar ett riskbaserat arbetssätt. Kontrollpunkten innefattar även verksamhetens arbete för att integrera dataskyddsfrågorna i det övriga informationssäkerhetsarbetet, samt hur verksamheten arbetar med egna interna kontroller för att säkerställa att dataskyddslagstiftningen efterlevs.

Kontrollpunkt 6: Utbildning

Kontrollpunkten avser verksamhetens arbete med att utbilda och upprätthålla kunskapsnivån i dataskyddsfrågor hos anställda.

Kontrollpunkt 7: Informationsplikt

Kontrollpunkten avser hur väl verksamheten uppfyller principen om öppenhet och kravet på att lämna information till de registrerade om hur deras personuppgifter behandlas. Punkten omfattar även hur verksamheten säkerställer att informationen är uppdaterad.

Kontrollpunkt 8: E-post och dokumenthantering

Kontrollpunkten avser verksamhetens rutiner för e-post och dokumenthantering. I detta är en aktuell och fastställd dokumenthanteringsplan med gallringsbeslut en förutsättning för att verksamheten ska kunna säkra följsamhet gentemot dataskyddslagstiftningen. Även verksamhetens rutin för att säkerställa att gallringsrutiner för personuppgifter följs innefattas.

Kontrollpunkt 9: Konsekvensbedömning/samråd

Kontrollpunkten avser verksamhetens förutsättningar för att kunna identifiera när en konsekvensbedömning ska göras samt genomföra denna. Även verksamhetens rutiner för arbetet med konsekvensbedömningar samt hur dataskyddsombudet involveras i arbetet ingår. Därtill tillkommer verksamhetens rutin för att hantera de risker som identifieras i konsekvensbedömningen, samt hur genomförda konsekvensbedömningar följs upp och hålls aktuella.

Kontrollpunkt 10: IT-projekt och upphandling

Kontrollpunkten avser verksamhetens organisation och rutiner för hantering av dataskyddsfrågor inom IT-projekt och upphandling. I detta ingår till exempel hur verksamheten integrerar dataskyddsfrågor i arbetet med upphandling av nya, samt utvecklingen av, befintliga system och tjänster.

Kontrollpunkt 11: IT-system och digitala verktyg

Kontrollpunkten avser verksamhetens rutiner för att säkerställa att verksamhetens personuppgiftshantering inom ramen för IT-system och digitala verktyg är förenlig med dataskyddslagstiftningen. Rutin för att säkerställa och kontrollera att dessa system/tjänster uppfyller kraven på dataskydd ingår även.

Kontrollpunkt 12: Hantering av registrerades rättigheter

Kontrollpunkten avser verksamhetens förutsättningar för att hantera de registrerades rättigheter. En förutsättning för att verksamheten ska kunna hantera de registrerades rättigheter är att man har en process och rutiner för arbetet, så att den registrerades personuppgifter enkelt kan lokaliseras vid efterfrågan. Även verksamhetens rutin för att hantera ett tillbakadragande av samtycke ingår i kontrollpunkten.